

Znak sprawy: BK.1711.2.5.2021

Protokół kontroli problemowej Nr N-5/2021

Kontrola została przeprowadzona w Zespole Szkolno-Przedszkolnym Nr 16 w Zabrzu, ul. Cmentarna 7, Regon: 277614470 (szkoła zwana dalej ZSP-16).

Kontrolę przeprowadził Starszy Inspektor Ramona Szaniawska, kontroler z Biura Kontroli Urzędu Miejskiego w Zabrzu, działający na podstawie Upoważnienia do kontroli Nr 72/2021 z dnia 07.04.2021 r., wydanego przez Prezydenta Miasta Zabrze (*Załącznik nr 1*). Metodyka prowadzenia kontroli: kontrola dokumentacji przeprowadzona w ramach pracy zdalnej.

Kontrolę przeprowadzono w okresie od dnia 14.04.2021 r. do dnia 31.05.2021 r. i obejmowała ona następujący zakres: zobowiązania jednostki w powiązaniu ze sprawozdaniami Rb-28S oraz Rb-Z za IV kwartał 2020 r. i w oparciu o dokumentację księgową z uwzględnieniem wytycznych dla miejskich jednostek budżetowych zawartych w piśmie WKB.3251.14.2020.UG.

Okres objęty kontrolą: 2020 r.

Kontrolowany został poinformowany o zasadach przetwarzania danych osobowych wynikających z Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych; Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 127 z 23.05.2018, str. 2).

Ustalenia kontroli zawarte zostały w kolejnych rozdziałach:

I. USTALENIA OGÓLNE	1
II. USTALENIA SZCZEGÓŁOWE.....	2
1. Polityka rachunkowości.....	2
2. Wymogi formalnoprawne w zakresie kontrolowanej sprawozdawczości	2
3. Kontrola merytoryczna w zakresie zobowiązań publicznoprawnych.....	3
4. Kontrola merytoryczna w zakresie zobowiązań jednostki.....	5
III. ZALECENIA I WNIOSKI	6

I. USTALENIA OGÓLNE

Dyrektorem ZSP-16 jest Pani Monika Fereniec, której Zarządzeniem Nr 379/WO/2020 Prezydenta Miasta Zabrze z dnia 19 czerwca 2020 r. powierzono stanowisko dyrektora na okres od 1 września 2020 r. do dnia 31 sierpnia 2021 r.

W trakcie roku kontrolowanego nastąpiła zmiana na stanowisku głównego księgowego. Nowym głównym księgowym od 1 września 2020 r. została Pani Kamilla Małkowska, zatrudniona w pełnym wymiarze etatu na czas określony od 1 września 2020 r., której powierzono obowiązki i odpowiedzialność zgodnie z ustawą o *finansach publicznych*.

Do udzielania informacji w imieniu Kontrolowanego uprawnionymi byli Pani Monika Fereniec – Dyrektor ZSP-16 i Pani Kamilla Małkowska – główna księgowa ZSP-16.

Przedmiotową kontrolę zrealizowano w oparciu o dokumenty udostępnione przez kierownictwo jednostki w formie elektronicznej, w tym tzw. „Dane dot. wybranych zagadnień z zakresu gospodarki finansowej jednostki oraz zgodności działania z ustaloną polityką rachunkowości” (*Załącznik nr 2*) oraz wyjaśnienia pracowników merytorycznych.

Przedmiotowa kontrola prowadzona była m.in. w oparciu o:

- ustawę z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz.U.2019.869 z późn. zm.) – zwana dalej *uofp*;
- ustawę z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz.U.2019.351 z późn. zm.) – zwana dalej *uor*;
- ustawę z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (t.j. Dz.U.2019.1387 z późn. zm.) – zwana dalej ustawą *o PIT*;
- ustawę z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz.U.2019.300 z późn. zm.);
- ustawę z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz.U.2019.1373 z późn. zm.);
- ustawę z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (t.j. Dz.U.2019.1352 z późn. zm.);
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (t.j. Dz.U.2014.1773);
- rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (t.j. Dz.U.2020.1564);
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie szczegółowego sposobu klasyfikacji tytułów dłużnych zaliczanych do państwowego długu publicznego (Dz.U.2011.298.1767);
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (t.j. Dz.U.2014.1053 z późn. zm.);
- Uchwałę Nr XV/264/19 Rady Miasta Zabrze z dnia 16 grudnia 2019 r. w sprawie budżetu Miasta Zabrze na 2020 r.

II. USTALENIA SZCZEGÓŁOWE

1. Polityka rachunkowości

W ZSP-16 obowiązuje Zarządzenie Nr 1/2019/KS Kierownika Jednostki: Zespołu Szkolno-Przedszkolnego Nr 16 z dnia 02.01.2019 r. w sprawie wprowadzenia polityki rachunkowości. Polityka została opracowana na podstawie standardów przekazanych przez organ prowadzący.

Obowiązująca polityka rachunkowości w Zał. Nr 2 – Część obligatoryjna Polityki rachunkowości zawiera elementy określone w art. 10 ust. 1 *uor*, które dotyczą m.in.:

1. Określenia roku obrotowego i wchodzących w jego skład okresów sprawozdawczych.
2. Sposobu prowadzenia ksiąg rachunkowych, w tym:
 - Tworzenie kont oraz ujmowanie zdarzeń gospodarczych: plan kont, zasady klasyfikacji zdarzeń gospodarczych, zasady prowadzenia kont księgi głównej oraz zasady prowadzenia ksiąg pomocniczych i ich powiązania z kontami księgi głównej.

2. Wymogi formalnoprawne w zakresie kontrolowanej sprawozdawczości

Na podstawie rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej został wprowadzony wzór sprawozdania Rb-28S, który stanowi Zał. Nr 19 do rozporządzenia (t.j. Dz.U.2020.1564 z dnia 2020.09.11).

Jak wskazuje § 9 ust. 1 rozporządzenia kierownicy jednostek są obowiązani sporządzać sprawozdania rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym. Według ust. 2 kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

Natomiast § 14 ust. 1 wskazuje, że sprawozdanie podpisują główny księgowy i kierownik jednostki. W trakcie kontroli Kontrolowany przedłożył obowiązującą kartę wzorów podpisów składanych na sprawozdaniach. Kontrolowany zastosował się do ust. 6, który odnosi się do podpisów na sprawozdaniu sporządzonym w formie pisemnej z odręcznymi podpisami osób upoważnionych z zastosowaniem pieczętki imiennej. Kierownik ZSP-16 w myśl § 16 obowiązany jest do terminowego przekazywania sprawozdania. Terminy, jak wskazuje § 17 ust. 1, zostały określone w Zał. Nr 40 do rozporządzenia.

Jednostki sektora finansów publicznych sporządzają sprawozdania w zakresie operacji finansowych, w tym sprawozdanie Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji. Sprawozdanie to sporządzane było w 2020 r. na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych. Zgodnie z § 6 ust. 1 rozporządzenia z dnia 4 marca 2010 r. sprawozdania powinny być sporządzane i przekazywane przez kierowników jednostek organizacyjnych podległych jednostkom samorządu terytorialnego zgodnie z wytycznymi zawartymi w Załącznikach (nr 1, 7 i 9) do rozporządzenia.

Sprawozdania jednostkowe sporządzane są zgodnie z § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. Sprawozdanie to zatwierdza kierownik jednostki na podstawie ksiąg rachunkowych lub ewidencji księgowej oraz innych wiarygodnych dokumentów dotyczących tej jednostki poświadczających istnienie danego zobowiązania. Wymogi, jakim powinni sprostać sprawozdający (§ 10 ust. 3 rozporządzenia z dnia 4 marca 2010 r.), dotyczą m.in. obowiązku dochowania standardów ustalonych dla podpisów składanych odręcznie, jak i konieczności posługiwania się pieczętką imienną osoby podpisującej.

Tak jak w odniesieniu do sprawozdania Rb-28S osoby sporządzające i zatwierdzające sprawozdanie Rb-Z zobowiązane są do stosowania podpisów składanych na sprawozdaniach zgodnie ze złożoną w Urzędzie Miejskim kartą wzorów podpisów osób upoważnionych do podpisywania przedmiotowych sprawozdań. W myśl § 10 ust. 4, przytaczanego wcześniej rozporządzenia, sprawozdanie należy sporządzić rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, przy czym należy również pamiętać o oznaczeniu rodzaju sprawozdania Rb-Z, które zostało określone i zdefiniowane w § 4 ust. 1 pkt 1. Wzór sprawozdania określony został w Zał. nr 1. Terminy sporządzania i przekazywania sprawozdań jednostek budżetowych do odbiorców określone zostały w załączniku nr 7 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. Kierownik jednostki przekazuje do zarządu jst sprawozdania jednostkowe przygotowane zgodnie z wytycznymi zawartymi w § 10 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r.

ZSP-16 jako jednostka budżetowa złożyła sprawozdania Rb-28S i Rb-Z za 2020 r. terminowo oraz na prawidłowych wzorach. Podpisy złożone na sprawozdaniach były zgodne ze złożoną kartą wzorów.

3. Kontrola merytoryczna w zakresie zobowiązań publicznoprawnych

Wysokość składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne została ustalona zgodnie z wytycznymi wynikającymi z przepisów ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych oraz z ustawą z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. W przypadku składki na ubezpieczenie wypadkowe, stawka procentowa ustalana jest rokrocznie indywidualnie dla pracodawcy. Jednostki budżetowe obowiązane są opłacić składki za dany miesiąc nie później niż do 5. dnia następnego miesiąca.

Kontrolująca poddała badaniu zgodność list płac z raportami DRA za miesiąc grudzień 2020 r. (zgodność naliczonych składek w dokumentacji księgowej z dokumentami źródłowymi – raporty DRA). W toku kontroli Kontrolująca stwierdziła, że stan zobowiązań wobec ZUS w miesiącu grudzień był zgodny z naliczeniami i raportem DRA.

Jednocześnie Kontrolująca zweryfikowała stan zobowiązań wynikający z wydruku sald na koniec 2020 r. Kontrolowany przedstawił szczegółowe rozliczenie sald, na które składały się składki z wydłużonym terminem płatności, a także składki pochodzące z naliczonego dodatkowego wynagrodzenia rocznego.

Podatnik jest zobowiązany (zgodnie z art. 38 ust. 1 ustawy o PIT) dokonać wpłat na poczet podatku dochodowego za dany miesiąc nie później niż do 20. dnia następnego miesiąca. Kontrolująca zweryfikowała dokumentację w wybranym okresie pod kątem terminowości oraz wysokości naliczonych i odprowadzonych zaliczek na podatek dochodowy. W wyniku kontroli Kontrolująca poprosiła o wyjaśnienie przyczyny wystąpienia salda rozbieżności w wysokości 62,40 zł. Kontrolowany udzielił wyczerpujących informacji wskazujących na rozliczenie nadpłaty ustalonej za 2020 r. Nadpłata została rozliczona na poczet zaliczki podatku dochodowego za marzec 2021 r.

Szczegółowe informacje dotyczące wyjaśnienia sald kont rozrachunków publicznoprawnych znajdują się w *Załączniku nr 3*.

Podstawą zwolnienia z naliczania składek na Fundusz Pracy (zwany dalej FP) jest osiągnięcie przez pracownika określonego wieku (kobiety – 55 lat, mężczyźni – 60 lat), powrót pracownika z urlopu macierzyńskiego lub rodzicielskiego oraz nieosiąganie przez pracownika najniższego wynagrodzenia. Zastosowane w ZSP-16 zwolnienia nie stoją w sprzeczności z przepisami art. 104a i 104b ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* (tj. Dz.U. z 2019 r. poz. 1482 ze zm.), gdyż pracodawca ma prawo do zwolnienia z naliczania składki na FP w przypadkach określonych ustawą.

Wpłaty na rzecz Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (zwany dalej PFRON) ustalane są na podstawie liczby zatrudnionych i wskaźnika zatrudnienie osób niepełnosprawnych. Wynika to z ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. *o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych* (tj. Dz.U. z 2019 r. poz. 1172 ze zm.). Pracodawcy dokonują wpłat na PFRON w terminie do dnia 20. następnego miesiąca po miesiącu, w którym zaistniały okoliczności powodujące powstanie obowiązku wpłat. Zgodnie z deklaracją ZSP-16, jednostka jest zwolniona z wpłat na PFRON, ponieważ poziom zatrudnienia osób niepełnosprawnych osiąga wskaźnik 2%. Nie stoi to w sprzeczności z przepisem przytoczonej ustawy, która kwestię tę reguluje w art. 21 ust. 2 i 2b. Z wpłat na PFRON zwolnione są szkoły publiczne, w których wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych wynosi 2%.

Zgodnie z ustawą z dnia 4 marca 1994 r. *o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych* – zwaną dalej ZFSS – (art. 6 ust. 2) równowartość dokonanych odpisów i zwiększeń naliczonych na dany rok kalendarzowy pracodawca przekazuje na rachunek bankowy Funduszu w terminie do dnia 30 września tego roku. Natomiast do końca roku kalendarzowego odpis powinien być skorygowany do faktycznego poziomu zatrudnienia. Z informacji uzyskanej od Kontrolowanego wynika, że odpis za 2020 r. został niedoszacowany z powodu pominięcia zatrudnienia w ramach robót publicznych. Z wyjaśnienia Kontrolowanego z dn. 15.04.2021 r. wynika, że pominięto w ustaleniu odpisu 0,67 etatu, co stanowi kwotę 1 038,67 zł (*Załącznik nr 4*).

Wysokość odpisu na ZFSS w 2020 r. ustala się na podstawie przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej w drugim półroczu 2018 r. ogłoszonego przez Prezesa GUS – art. 5 i ustawy o ZFSS dodanej na mocy ustawy z dnia 13 lutego 2020 r. *o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2020* (Dz. U. poz. 278). Wynagrodzenie to wynosi 4 134,02 zł (Mon. Pol. z 2019 r. poz. 201). Kierując się zapisami obowiązującego w Mieście Zabrze – *Ponadzakładowego Układu Zbiorowego Pracy dla Pracowników Nie będących Nauczycielami Zatrudnionych w Placówkach Oświatowych Prowadzonych przez Miasto Zabrze* z dnia 25 kwietnia 2002 r. (ze zm.) – należy uwzględnić w wyliczeniach na odpis dla emerytów niepedagogicznych stawkę 7% z podstawy 4 134,02 zł.

W ZSP-16 wielkość odpisu na dzień 31 grudnia została wykonana w wysokości 94 998,78 zł. Kontrolująca zweryfikowała odpis według danych wykazanych przez Kontrolowanego i ustaliła, że odpis na 2020 r. powinien wynieść 96 223,45 zł (wielkość zatrudnienia n-li: 25,10 etatu, admin.-obsł.: 11,25 etatu, roboty publiczne: 0,67 etatu i dla wielkości przyjętej do wyliczenia dla emerytów: 6). Z ustaleń Kontrolującej wynika, że odpis na ZFŚS został zaniżony o kwotę 1 224,67 zł. Kontrolowany pominął w obliczeniach zatrudnienie w ramach robót publicznych i przyjął zaniżoną podstawę do wyliczenia odpisu na emerytów, dla których zgodnie z *Ponadzakładowym Układem Zbiorowym Pracy* [...] należy przyjąć stawkę 7% do ustalenia odpisu na ZFŚS. Kontrolująca zaleca w przyszłości naliczać odpis z większą starannością.

4. Kontrola merytoryczna w zakresie zobowiązań jednostki

Dyrektor ZSP-16 jako kierownik dysponuje środkami określonymi w planie finansowym jednostki. Kierownik jednostki jest odpowiedzialny za prawidłowe wykorzystanie środków budżetowych przy zachowaniu zasady celowego, racjonalnego i terminowego wydatkowania środków publicznych (art. 44 uofp) oraz przy zachowaniu zasady zaciągania zobowiązań ze środków publicznych wynikającej z art. 46 uofp.

Na żądanie Kontrolującej przedłożono w formie elektronicznej dowody dotyczące realizacji budżetu w IV kwartale 2020 r.

Wytypowane dokumenty poddane kontroli zobowiązań wykazanych za IV kw. 2020 r.:

Lp.	Paragraf	Faktura	Termin zapłaty	Kwota (zł)
1.	4210	FV nr Fa2020/00045832 z dn. 05.01.2021 r.	05.01.2021 r.	950,40
2.	4260	FV nr 0569010140/270 z dn. 02.12.2020 r.	08.01.2021 r.	495,02
3.	4260	FV nr 1528459/11/2020/F z dn. 08.12.2020 r.	14.01.2021 r.	5 758,56
4.	4260	FV nr 0569010130/215 z dn. 04.06.2020 r.	11.02.2021 r.	17,54
5.	4260	FV nr 0/S2/0029508/20 z dn. 04.12.2020 r.	08.01.2021 r.	1 025,39
6.	4280	FV nr 1537/2020 z dn. 30.12.2020 r.	zg. z umową – 30 dni od otrzymania FV	98,00
7.	4300	FV S20/001991 z dn. 29.12.2020 r.	12.01.2021 r.	246,00
8.	4300	FV 8/12/B/20 z dn. 28.12.2020 r.	11.01.2021 r.	8 139,00
9.	4300	Rachunek Nr R421093/2020 z dn. 23.12.2020 r.	13.01.2021 r.	315,00
10.	4300	FV Nr 012020208776 z dn. 31.12.2020 r.	14.01.2021 r.	380,26

Kontrolująca dokonała weryfikacji zobowiązań wykazanych w jednostkowych sprawozdaniach RB-28S za okres IV kw. 2020 r. na podstawie faktur wykazanych w tabeli powyżej. Nie stwierdzono przekroczenia terminów płatności, a zobowiązania kwalifikowały się do przedstawienia we wskazanych okresach. Kontrolująca stwierdza, że w odniesieniu do zweryfikowanych zobowiązań Kontrolowany uwzględnił wytyczne Skarbnika Miasta zawarte w piśmie WKB.3251.14.2020.UG z dn. 08.12.2020 r., dotyczącym m.in. regulowania zobowiązań, których termin płatności przypada na rok następny.

W kontrolowanej jednostce nie stwierdzono umów zawierających system sprzedaży ratalnej. W wyniku kontroli w odniesieniu do wytypowanych faktur nie stwierdzono zobowiązań o charakterze wymagalnym. Kontrolująca nie ma żadnych uwag do danych wykazanych przez Dyrektora ZSP-16 w sprawozdaniach Rb-Z za okres IV kw. 2020 r.

III. ZALECENIA I WNIOSKI

Kontrolująca ocenia działalność ZSP-16 w badanym zakresie pozytywnie. W wyniku przeprowadzonej kontroli Kontrolująca nie sformułowała żadnych zaleceń pokontrolnych.

Na powyższych ustaleniach czynności kontrolne zakończono. Protokół kontroli składa się z 6 parafowanych przez Kontrolującego i Kontrolowanego stron. Protokół zawiera 4 załączniki o łącznej liczbie 21 stron. Kierownik jednostki Pani Monika Fereniec została poinformowana o przysługującym jej z mocy przepisów §19 Regulaminu przeprowadzania kontroli instytucjonalnych przez Biuro Kontroli Urzędu Miejskiego w Zabrzu (Zarządzenie Nr 801/BK/2020 Prezydenta Miasta Zabrze z dnia 6 listopada 2020 r. w sprawie nadania *Regulaminu przeprowadzania kontroli instytucjonalnej przez Biuro Kontroli Urzędu Miejskiego w Zabrzu oraz postępowania w trakcie kontroli zewnętrznych*) prawie do pisemnego zgłaszania uzasadnionych zastrzeżeń merytorycznych co do ustaleń zawartych w niniejszym protokole w terminie 3 dni od daty podpisania protokołu oraz o prawie do odmowy podpisania protokołu.

Udostępnienie *Protokołu* następuje zgodnie z przepisami ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej, z zachowaniem przepisów ustaw, na mocy których dokonuje się wyłączeń jawności.

Protokół niniejszy sporządzono w 2 jednobrzmiących egzemplarzach i po odczytaniu podpisano: bez zastrzeżeń/~~zapowiadając wniesienie zastrzeżeń~~*.

Jeden egzemplarz protokołu wręczono Dyrektorowi Pani Monice Fereniec. Fakt przeprowadzenia kontroli odnotowano w książce kontroli ZSP-16 pod pozycją Nr 83.

Zabrze, dnia 31.05.2021 r.

DYREKTOR
Zespołu Szkółno-Przedszkolny nr 16
ul. Chmielna 5a/7, 44-200 Zabrze

M. Fereniec

(pieczęć imienna i podpis Kontrolowanego)

Starszy Inspektor
mgr Ramona Szaniawska

(pieczęć imienna i podpis Kontrolującego)

Zespół Szkółno-Przedszkolny nr 16
ul. Chmielna 5a/7, 44-200 Zabrze
Regon: 277614170, NIP: 648 23 92 816